

Päätös oikaisuvaatimukseen koskien virantoimitusvelvollisuuden muuttamista

VD/10647/03.02.00/2022

Perusopetuksen johtaja Ilkka Kalo on tehnyt 20.10.2022 viranhaltijapäätöksen § 46/2022, että Itä-Hakkilan koulun oman viran ohella hoidettavan apulaisrehtorin tehtävän hoitajan Viranhaltija A:n tehtävän hoitaminen päättyy 31.8.2022 vuorokauden päättyessä. A on tehnyt viranhaltijapäätöksestä § 46/2022 oikaisuvaatimuksen.

Selvyyden vuoksi todettakoon, että päätöksellä § 46/2022 kumottiin perusopetuksen johtajan henkilöstöasiainpäättös § 24/22.8.2022 menettelyvirheen vuoksi. Asiassa olisi tullut tehdä henkilöstöasiainpäättöksen sijaan muutoksenhakukelpoinen viranhaltijapäätös. A oli jo toimittanut 20.9.2022 oikaisuvaatimuksen henkilöstöasiainpäättökseen § 24/22.8.2022, mutta sen lisäksi A toimitti 2.11.2022 päivätyn oikaisuvaatimuksen koskien viranhaltijapäätöstä § 46/2022. Todettakoon, että henkilöstöasiainpäättökseen ei ole muutoksenhakuoikeutta kuntalain 136 § mukaisesti, jonka johdosta asiassa on menettelyvirheen takia laadittukin § 46/2022 viranhaltijapäätös, johon A on asianmukaisesti hakenut oikaisua 2.11.2022 päivämäärällä oikaisuvaatimuksella.

Viranhaltijapäätöksen § 46/2022 mukaisesti oman virkansa ohella lisätehtävänä apulaisrehtorin tehtäviä hoitavan kuuluu toimia rehtorin työparina ja hyvässä yhteistyössä hoitaa hänelle annetut tehtävät. A:n osalta tämä ei ole onnistunut. Yhteistoiminta rehtorin kanssa ei ole ollut riittävän sujuvaa ja tällä on ollut koulun toimintaa hankaloittavaa vaikutusta. Asiasta on keskusteltu kevään aikana rehtori B:n toimesta A:n kanssa tuloksettomasti. Tämän jälkeen on järjestetty yhteinen tapaaminen, jossa edellä mainittujen henkilöiden lisäksi on ollut läsnä myös aluepäällikkö, pääluottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu. Tilanne ei kuitenkaan ole korjaantunut. Kesäkuussa 2022 on järjestetty uusi tapaaminen, jossa ovat olleet paikalla A:n lisäksi, rehtori B, aluepäällikkö, pääluottamusmies sekä perusopetuksen johtaja. Edellä mainituilla toimenpiteillä ei ole ollut asiaan vaikutusta, vaan on ilmennyt, ettei riittäviä yhteistyön edellytyksiä apulaisrehtorin tehtävien hoitamiseksi ole. A:ta on kuultu asiassa 22.8.2022.

A on 2.11.2022 päivätysssä oikaisuvaatimuksessaan vaatinut, että perusopetuksen johtaja Ilkka Kalon viranhaltijapäätös 20.10.2022, jossa todetaan ovo-apulaisrehtorin tehtävän päättyvät 31.8.2022, vaikka tehtävän vastaanottaessaan on sovittu tehtävän jatkumisesta 31.7.2023 saakka, kumotaan epätarkoituksenmukaisena ja ilmeisen lainvastaisena.

Virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen

A on oikaisuvaatimuksessaan esittänyt, että kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 23 §:n mukaan viranhaltijan virantoimitusvelvollisuutta voidaan muuttaa vain viranhaltijaa kuultuaan, jos toiminnan uudelleen järjestely tai muu perusteltu syy sitä edellyttää. A mukaan hänen kohdallaan ei kyseessä ole toiminnan uudelleen järjestely eikä virantoimitusvelvollisuuden muutokselle ole perusteltua syytä.

Työsuhteesta poiketen virkasuhde ei ole sopimussuhde, joten viranhaltijan tehtävistä ei sovita, vaan niistä päättäminen kuuluu työnantajan päätösvaltaan. Viranhaltijan on noudatettava työnantajan työnjohto- ja valvontamääräyksiä.

Työnantaja toteaa, että työnantajalla on oikeus muuttaa viranhaltijan virantoimitusvelvollisuutta laajemmin kuin mihin työnantajalla olisi oikeus pelkästään normaalin direktio-oikeuden perusteella.

Muutos voi koskea mm. tehtävien sisältöä (lisääminen/vähentäminen/poisottaminen) tai virantoimituksen suorituspaikkaa. Lähtökohtana on toiminnan ja virkatehtävien sopeuttaminen muuttuviin tilanteisiin, tarpeisiin ja olosuhteisiin tai että muu perusteltu syy edellyttää virantoimitusvelvollisuuden muuttamista. Perusteltu syy arvioidaan tapauskohtaisesti. Virantoimitusvelvollisuuden olennainen sisältö on virkasuhteeseen liittyvien tehtävien suorittaminen ja työnantajan työnjohto- ja valvontamääräysten noudattaminen. Työnantaja päättää viranhaltijalle kuuluvista tehtävistä johtosäännössä, viran perustamispäätöksessä tai muussa direktio-oikeuteen perustuvassa päätöksessä.

Työnantajalla on ollut perusteltu syy virantoimitusvelvollisuuden muuttamiseen. A:n yhteistoiminta rehtorin kanssa ei ole ollut riittävän sujuvaa ja tällä on ollut koulun toimintaa hankaloittavaa vaikutusta. Todettakoon, että apulaisrehtorin tehtävä ei ollut virka vaan lisätehtävä, jota A oli hoitanut oman virkansa ohella ja josta oli maksettu erilliskorvaus.

A:lle kohdistettu palaute koskien ovo-apulaisrehtorin tehtävän hoitamista

Työnantajan toimesta A:lle on annettu useasti palautetta ovo-apulaisrehtorin tehtävän hoitamisesta vuosien 2021–2022 aikana.

Rehtori B on antanut palautetta A:lle puutteellisesta sisäisestä viestinnästä. A ei ole noudattanut sisäisessä viestinnässä uutta toimintatapaa rehtorin antamasta palautteesta huolimatta. Sisäinen viestintä on ollut A:n vastuualue, joka ei korjaantunut palautteesta huolimatta useankaan vuoden aikana. Sisäisen viestinnän toimiminen on yksi kulmakivistä johdettaessa isohkoa yksikköä.

Rehtori B on antanut A:lle palautetta A:n toimiessa koulun turvallisuusvastaavana, jolloin hänen vastuullaan olevat turvallisuusohjeet ovat olleet puutteellisia. Lisäksi turvallisuusvastaavana poikkeustilanteissa toimimisen tulisi olla suunnitelmien mukaista, mutta näin ei ole ollut, vaan asiasta on jouduttu antamaan palautetta. Turvallisuusasioiden sisäistämiskyky ja poikkeuksellisissa tilanteissa toimiminen näytti olevan toimintaa häiritsevällä tavalla sidoksissa A:n omaan tunteeseen ko. asioista. Palautetta on annettu faktoissa pitäytymiseksi ja suunnitelmassa pysymiseksi.

Rehtori B on edellyttänyt A:ltä tiettyä uutta toimintatapaa johtoryhmän ja rehtoritiimin asialistan suhteen. A on ollut tietoinen uudesta toimintatavasta, mutta jättänyt kuitenkin toimimatta näin rehtorin palautteesta huolimatta. Edellä mainituissa johtoryhmän tai rehtoritiimin tapaamisissa asialistaa ei aina ennätetty käydä läpi suunnitellussa ajassa, koska A keskittyy asialistan ulkopuolisiin arjen pieniin asioihin, jotka eivät liity koulun johtamiseen. Rehtori B:n ollessa estynyt, A:n tehtävänä on ollut sijaistaa häntä mm. johtoryhmässä, mikä ei ole onnistunut oma-aloitteisesti liittyen asialistaan.

Rehtori B on antanut A:lle palautetta siitä, että hänen johtajuusroolin vastaanotto on ollut puutteellista. Palautteesta huolimatta toimintatapa ei ole useidenkaan vuosien aikana muuttunut, vaan A on toiminut ns. käytäväkeskusteluiden ohjaamana ja väistää vastuuta toteamalla ”näin rehtori on sanonut A:lla ei vaikuta olevan riittävää johtamisorientoitumista. Hän ei myöskään pysty pyynnöstä tai annetusta palautteesta huolimatta tukemaan tiedollisesti rehtoria esimerkiksi haastavissa oppilas- tai huoltajatilanteissa.

Kuten edellä ilmenee, A on saanut useasti ja viipymättä korjaavaa palautetta ja rehtorilta toiveita ovo-apulaisrehtorin tehtävän hoitamisesta ja siten sujuvammasta yhteistoiminnasta rehtorin kanssa. A:n

toiminnalla on ollut koulun toimintaa hankaloittavaa vaikutusta. A olisi annettujen palautteiden perusteella useasti voinut korjata toimintaansa.

Lisäksi A on itse 6.4.2022 sanonut rehtori B:lle, että ”homma ei toimi” viitaten ovo-apulaisrehtorin tehtävään ja siihen liittyviin toimintatapoihin. Rehtori B on todennut olevansa samaa mieltä. Näin ollen A on jo itsekin huhtikuun alussa 2022 tuonut ilmi tämän asian omasta aloitteestaan.

18.5.2022 rehtori B on jälleen tuonut ilmi tyytymättömyytensä A:n ovo-apulaisrehtorin tehtävän hoitoon liittyen ja ilmoittanut, että haluaisi toisen henkilön ovo-apulaisrehtoriksi ja että olisi hyvä keskustella räätelöidyistä erillistehtävävaihtoehtoista taloudellisen kompensaation vuoksi. Tässä yhteydessä A on itse todennut ”jättäytyvänsä kaikesta pois” tarkoittaen opettajan virkansa ulkopuolisia vastuutehtäviä ja ”ottavansa vain paljon tunteja, niin paljon kuin mahdollista” tulevana syksynä. Samassa tilanteessa A ilmoitti rehtorille kertovansa kaikille, että rehtori haluaa ovo-apulaisrehtoriksi jonkun toisen, minkä hän tekikin. A poistui tilanteesta, eikä pyynnöstä huolimatta suostunut keskustelemaan rehtorin kanssa seuraavankaan viikon aikana.

Rehtori B on pyytänyt A:ta kanssaan keskustelemaan tulos- ja kehityskeskustelussa kesken jääneestä asiasta. Tämä ei kuitenkaan ole sopinut A:lle, ja A ei ole pystynyt yhteiseen keskusteluun rehtorin kanssa ilman pääluottamusmiestä, joka osoittaa myös sitä, että yhteistoiminta rehtorin ja A:n kanssa ei ole toteutunut ja siten hankaloittanut koko koulun toimintaa.

31.5.2022 keskustelutilaisuudessa A:lle on edelleen kerrottu rehtorin tyytymättömyyttä A:n ovo-apulaisrehtorin tehtävän hoitoon liittyen ja käyty myös uudelleen läpi seikkoja, joita listannut edellä ja kerrottu, mitä A:lta edellytetään ovo-apulaisrehtorin tehtävän hoitamiseen liittyen.

3.6.2022 tapaamisessa käytiin jälleen läpi keskustelua koskien tyytymättömyyttä A:n ovo-apulaisrehtorin tehtävän hoitoon liittyen. A:ta ei ole missään vaiheessa painostettu ”hyväksymään toimenpidettä”, kuten hän itse väittää. Selvyyden vuoksi todettakoon, että virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen ei edellytä viranhaltijan suostumusta, vaan työnantajalla on perustellusta syystä oikeus muuttaa viranhaltijan virantoimitusvelvollisuutta varattuaan viranhaltijalle tilaisuuden tulla kuulluksi.

A:n on täytynyt ymmärtää annettujen palautteiden ja toiveiden perusteella, mitä häneltä odotetaan ja edellytetään ovo-apulaisrehtorin tehtävän hoitamiseen liittyen. Työnantajalla on velvollisuus huolehtia siitä, että asiat ja tehtävät tulevat asianmukaisesti hoidetuksi ja, että koulun toiminta ei hankaloidu.

Mainittakoon, että A oli oikaisuvaatimuksessaan todennut, että rehtori olisi 17.6.2022 ilmoittanut opettajille, että ovo-apulaisrehtorin tehtävä tulee elokuussa 2022 haettavaksi. Tässä oli valitettavasti käynyt informaatiokatkos, koska rehtori oli ollut itse siinä käsityksessä, että kuuleminen ja sen jälkeen päätös virantoimitusvelvollisuuden muuttamisesta olisi jo tehty. Kyseessä oli siis väärinkäsitys ja päätös asiasta tehtiin vasta A:n kuulemisen jälkeen. A on oikaisuvaatimuksessaan väittänyt, että kuulemismuistioon olisi kirjattu virheellisiä asioita. Työnantaja toteaa, että muistio on työnantajan kirjaama ja työnantajan näkemyksen mukaan kuulemismuistioon kirjatut asiat pitävät paikkansa.

A:n kuuleminen koskien mahdollista virantoimitusvelvollisuuden muuttamista

Virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen ei edellytä viranhaltijan suostumusta, mutta viranhaltijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen kuin muutoksesta lopullisesti päätetään.

Työnantaja on toimittanut A:lle kutsun kuulemistilaisuuteen koskien mahdollista virantoimitusvelvollisuuden muuttamista. Kuulemistilaisuus on järjestetty 22.8.2022. A:lla on ollut kuulemistilaisuudessa läsnä avustaja. Kuulemistilaisuudessa käytiin läpi perusteita virantoimitusvelvollisuuden muuttamiseen. Työnantaja on todennut, että oman virkansa ohella lisätehtävänä apulaisrehtorin tehtäviä hoitavan kuuluu toimia rehtorin työparina ja hyvässä yhteistyössä hoitaa hänelle annetut tehtävät. Tämä ei ole onnistunut A:n osalta. Yhteistoiminta rehtorin kanssa ei ole ollut riittävän sujuvaa ja tällä on ollut koulun toimintaa hankaloittavaa vaikutusta. Työnantaja toi myös ilmi, milloin puutteista ja toiveista on keskusteltu A:n kanssa ja palautetta annettu.

Omassa puheenvuorossaan A ja hänen avustajansa ovat muun ohella lausuneet, että työnantajan perusteet eivät ole paikkansa pitäviä, koska monet niistä ovat sellaisia, joista A:lla ei ole ollut tietoa ja siksi osa niistä on ollut mahdotonta tunnistaa ja korjata toimintaa. A esittää, että hänelle ei ole annettu mahdollisuutta korjata toimintaansa. Tieto tyytymättömyydestä asioiden hoitamiseen on tullut A:lle tietoon vasta toukokuun lopussa, joten hän ei ole voinut korjata toimintaansa. Osasta asioista on kulunut todella pitkä aika ja osa tuli tietoon kevään palaverissa. Kesän aikana pohdittuaan asiaa, A on huomannut, että vuoden aikana oli pieniä viestejä siitä, ettei hän ole tehtävän tasolla. Erityisesti tämän toimintatavan A on kokenut olleen epäoikeudenmukainen eikä ole hänestä Vantaan toimintatapojen mukainen. A koki kevään tilaisuuden kohtuuttomaksi eikä voi hyväksyä sitä, miten asia on hoidettu.

Kuultuaan viranhaltijan näkemykset, työnantaja on kuulemistilaisuudessa todennut seuraavaa: Rehtori B on antanut palautetta tehtävien hoitamisesta lukuvuoden 2021–2022 aikana. Asiat eivät korjaantuneet. Tulos- ja kehityskeskustelussa 6.4.2022 A itse totesi, että homma ei toimi viitaten apulaisrehtorin tehtävään. Tulos- ja kehityskeskustelussa ei päästy asiassa eteenpäin. Rehtori B pyysi A:ta kanssaan keskustelemaan tulos- ja kehityskeskustelussa kesken jääneestä asiasta. Tämä ei kuitenkaan sopinut vaan A ei ole pystynyt yhteiseen keskusteluun rehtorin kanssa ilman pääluottamusmiestä. Yhteistoiminta rehtorin kanssa ei ole ollut riittävän sujuvaa ja tällä on ollut koulun toimintaa hankaloittavaa vaikutusta.

Kuulemistilaisuuden lopuksi harkittuaan asiaa, perusopetuksen johtaja totesi, että A:n apulaisrehtorius tulee päättymään 31.8.2022 ja asiasta tehdään vielä päätös.

Työnantajalla ollut perusteltu syy virantoimitusvelvollisuuden muuttamiseen

Kuten edellä esitettyjen seikkojen perusteella ilmenee, työnantajalla on ollut perusteltu syy A:n virantoimitusvelvollisuuden muuttamiseen. A:n ovo-apulaisrehtorin tehtävien hoitaminen ei ole sujunut edellytetyllä tavalla, hän ei ole korjannut toimintaansa vuosien 2021–2022 aikana saamiensa palautteiden ja toiveiden perusteella. Tämä on aiheuttanut sen, että yhteistoiminta rehtori B:n kanssa ei ole ollut riittävän sujuvaa ja tällä on ollut koulun toimintaa hankaloittavaa vaikutusta. Korjaava palaute ja toiveet ovo-apulaisrehtorin tehtävän hoitamisesta on annettu ajallisesti oikein, mutta siitä huolimatta A ei ole korjannut toimintaansa. Työnantajalla on velvollisuus huolehtia siitä, että asiat ja tehtävät tulevat asianmukaisesti hoidetuksi ja, että koulun toiminta ei hankaloidu. Näin ollen työnantajalla on ollut perusteltu syy muuttaa A:n virantoimitusvelvollisuutta kuultuaan A:ta ja harkittuaan asiaa.

Selvyyden vuoksi todettakoon, että A:n oikaisuvaatimuksessaan esiin tuoma väite siitä, että työnantajan päätökseen olisi vaikuttanut A:n kuuluminen ammattiliittoon, hänen yhteydenottonsa ammattiliittonsa edustajaan ja osallistuminen lakkoon, on täysin perusteeton ja paikkansa pitämätön.

Peruopetuksen johtajan §46/2022 viranhaltijapäätös ei ole ollut epätarkoituksenmukainen eikä ilmeisen lainvastainen, toisinkuin A oikaisuvaatimuksessaan väittää.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.12.2022 § 15

Perusopetuksen johtajan esitys:

Päätetään

- a) hylätä 2.11.2022 päivätty oikaisuvaatimus virantoimitusvelvollisuuden muuttamisesta perusopetuksen johtajan päätöksestä 20.10.2022 § 46/2022 edellä mainituin perustein; ja
- b) jättää tutkimatta 19.9.2022 päivätty oikaisuvaatimus henkilöstöasianpäätökseen § 24, koska kuntalain 136 §:n mukaan päätökseen ei ole muutoksenhakuoikeutta.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Viranhaltijapäätös 20.10.2022 § 46/2022
- Oikaisuvaatimus viranhaltijan 20.10.2022 § 46 päätöksestä koskien ovo-apulaisrehtorin tehtävän päättymistä (salassa pidettävä, JulKL 24 § 1 mom. 32 kohta)
- Henkilöstöasian päätös § 24 koskien ovo-apulaisrehtorin tehtävän päättymistä (salassa pidettävä, JulKL 24 § 1 mom. 32 kohta)
- Oikaisuvaatimus henkilöstöasianpäätökseen § 24 koskien ovo-apulaisrehtorin tehtävän päättymistä (salassa pidettävä, JulKL 24 § 1 mom. 32 kohta)

Täytäntöönpano: Valmistelu- ja lakiasiat
- ote, asianosaiset

Muutoksenhakuohje: Valitusosoitus Helsingin hallinto-oikeudelle

Lisätiedot:

Rehtori Minna Jokila, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)